

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 32C/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120201811
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Scholtzová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2020:5120201811.1

Rozhodnutie

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Scholtzovou v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, XXX XX D., právne zastúpený AKSK, s.r.o., so sídlom Nám. SNP 15, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 859 711 proti žalovaným: 1/ E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., G. XXX/XX, XXX XX D., právne zastúpená AK JUDr. Ing. Martin Chlapík, s.r.o., JUDr. Ing. Martin Chlapík, advokát-konateľ, so sídlom: Sládkovičova 13, 010 01 Žilina, IČO: 47 253 339, 2/ Obec Hôrky, so sídlom Hôrky, Lipová 111/31, 010 04 Žilina, IČO: 00 321 303, právne zastúpená JUDr. Máriou Padalovou, advokátkou so sídlom Nám. M.R.Štefánika 1, 010 01 Žilina, o určenie vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa v celom rozsahu **z a m i e t a**.

II. Žalovaným 1/ a 2/ sa **p r i n á v a** náhrada trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca dňa 10.02.2020 podal žalobu, v ktorej žiadal určiť, že žalovaný 2/ je vlastníkom v spoluvlastníckom podiele 1/1 z celku nehnuteľností zapísaných v katastri nehnuteľností Okresného úradu v Žiline, katastrálne územie C., na LV č. XXXX, ako pozemky, registra C, parcel. č. XXX/X, záhrada o výmere 534 m², registra E, parcel. č. XXX/X, orná pôda o výmere 134 m², registra E, parcel. č. XXX/X, orná pôda o výmere 200 m².

2. Žalobca v žalobe uviedol, že žalovaná 1/ je zapísaná na LV č. XXXX, kat. územie C., ako vlastníčka pozemkov registra C, parcel. č. XXX/X, záhrada o výmere 534 m², registra E, parcel. č. XXX/X, orná pôda o výmere 134 m², registra E, parcel. č. XXX/X, orná pôda o výmere 200 m². Pozemky boli pôvodne evidované ako pozemky registra E, parcelné č. XXX/X, orná pôda o výmere 301 m², parcelné č. XXX/X, orná pôda o výmere 290 m², parcelné č. XXX, orná pôda o výmere 104 m² a parcelné č. XXX, orná pôda o výmere 173 m². Žalovaná 1/ kúpila pozemky od žalovaného 2/ na základe kúpnej zmluvy zo dňa 23.11.2010. Rozsudkom OS ZA sp.zn. 35T/25/2018 bol žalobca uznaný za vinného zo spáchania skutku, ktorý je popísaný v rozsudku s tým, že v trestnom konaní bolo preukázané, že obecné zastupiteľstvo žalovaného 2/ nikdy neschválilo prevod pozemkov na žalovanú 1/ tak, ako to vyplýva z § 9 ods. 2 písm. a) zákona o majetku obcí v znení účinnom do 31.12.2010. Podpis starostu na zmluve nebol riadne úradne osvedčený a splnomocnenie zo dňa 18.1.2011 na základe ktorého bol advokát H. H. I. splnomocnený na zastupovanie nepodpísal starosta obce, tzn. podpísala ho neoprávnená osoba a splnomocnenie nie je úradne osvedčené. Rozsudkom OS ZA, sp.zn. 35T/25/2018 bol žalobca zároveň zaviazaný zaplatiť žalovanému 2/ náhradu škody vo výške 70. 700,- eur, čo má predstavovať hodnotu pozemkov, o ktoré žalovaný 2/ prišiel napriek tomu, že tieto pozemky ako vec stále existujú a na navrátenie pozemkov žalovanému 2/ je potrebné len súdne rozhodnutie. Žalovaný 2/ pri uplatňovaní svojich práv k pozemkom je pasívny, a to aj napriek tomu, že má záujem tak o zaplatenie sumy 70. 700,- eur ako aj o pozemky, pretože dňa 21.8.2019 podal žalovaný 2/ na Okresnej prokuratúre Žilina návrh poškodeného na zaistenie majetku, č.k. 1Pv 844/16/5511, v ktorom poukázal na trestné konanie, v ktorom je riešená otázka okolností prevodu vlastníckeho práva k pozemkom, a na podklade

vyznačenej plomby na pozemku registra C, parcel. č. XXX/X sa domáhal, aby prokurátor zaistil majetok, ktorý je predmetom trestného konania. Návrh odôvodnil skutočnosťou vyznačenia plomby v katastri a v nadväznosti na to hrozbou predaja pozemkov registra E, parcel. č. XXX/X a XXX/X, čo by mohlo podľa vyjadrenia závažným spôsobom ovplyvniť a sťažiť spätné nadobudnutie nehnuteľnosti do vlastníctva obce. Zároveň si v trestnom konaní uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 70. 700,- eur. Na základe tohto je zrejmé, že na jednej strane žalovaný 2/ chce naspäť pozemky a zároveň na druhej strane požaduje aj zaplatenie vzniknutej škody, za ktorú znova považuje hodnotu pozemkov, ktorých navrátenia sa chce domáhať. Žalobca odôvodnil žalobu podľa § 39 a § 40 Občianskeho zákonníka a § 9 ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. Žalobca ďalej poukázal na naliehavý právny záujem v zmysle § 137 písm. c) CSP a § 70 ods. 1 Katastrálneho zákona. Žalobca uviedol, že je osobou odsúdenou rozsudkom OS ZA a zároveň bol povinný zaplatiť žalovanému 2/ škodu, ktorá pozostáva z hodnoty pozemkov. Nakoľko však pozemky existujú a sú stále de iure vo vlastníctve žalovaného 2/, tak v prípade, ak bude žalovaný 2/ určený ako vlastníak pozemkov, bude vyriešená aj otázka postavenia žalobcu ako prípadného dlžníka žalovaného 2/, resp. bude to mať veľký význam pri určovaní výšky škody. Keďže v katastri je ako jediný vlastníak zapísaná žalovaná 1/, tak podľa § 70 ods. 1 Katastrálneho zákona je jedinou vlastníčkou pozemkov a tento záver je oprávnený zmeniť výlučne súd. V súčasnosti bez súdneho rozhodnutia je neisté, či pozemky patria žalovanej 1/ alebo žalovanému 2/ s tým, že ak by patrili žalovanému 2/, tak jeho nárok voči žalobcovi by v žiadnom prípade nebol vo výške hodnoty pozemkov.

3. Žalovaná 1/ vo vyjadrení zo dňa 26.10.2020 žiadala žalobu zamietnuť a priznať voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Žalovaná 1/ uviedla, že podľa § 131 CSP, ktorý upravuje žalobu ako procesný úkon, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva, nedošlo k žiadnemu porušeniu alebo ohrozeniu práva žalobcu a zo žalobného návrhu ani takéto právo nevyplýva. Žalovaná teda namieta aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu. Zároveň je tu nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 2/. Žalobca nešpecifikuje, aké jeho práva porušil alebo ohrozuje žalovaný 2/ a v petite zároveň žiada, aby súd rozhodol, že žalovaný 2/ sa stane vlastníkom sporných nehnuteľností. Ďalej žalovaná 1/ poukázala na to, že určovací žaloba, ktorú podal žalobca nespĺňa predpoklady § 137 písm. c) CSP. Podľa žaloby bola kúpna zmluva medzi žalovanými 1/ a 2/, ktorá má byť určená za neplatnú, uzavretá dňa 23.11.2010, kedy malo dôjsť k porušeniu práva a teda v čase podania žaloby už nemohla existovať neistota alebo ohrozenie práva, ktoré už bolo porušené. Pokiaľ žalobca poukazuje na povinnosť nahradiť škodu podľa rozsudku OS ZA, sp.zn. 35T/25/2018, tak tu nemôže ísť o naliehavý právny záujem podľa § 137 písm. c) CSP, ale ide o účelovosť žalobou sa zbaviť povinnosti náhrady škody vo svojom osobnom záujme. Žalobca nemá aktívnu vecnú legitímáciu na podanie určovacej žaloby. Kúpnu zmluvou zo dňa 23.11.2010 nedošlo k žiadnemu porušeniu jeho práv, nakoľko ani nebol účastníkom tejto zmluvy. Naopak žalobca, ako starosta obce svojím úmyselným trestným konaním porušil práva žalovaného 2/, ktorého zastupoval a v mene ktorého uzavrel kúpnu zmluvu. Ďalej sa vyjadrovala žalovaná 1/ aj k tomu, že žalobca kúpnu zmluvu považuje za absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Poukázala na rozsudok NS SR, sp.zn. 2Cdo311/2008 zo dňa 30.03.2010, podľa ktorého, ak raz niekto nadobudne vlastnícke právo za určitých podmienok, ktoré sa bez jeho zavinenia spätne zmenia, nesmie byť preto poškodený on, ale subjekty, ktoré nesú zodpovednosť za túto zmenu. Rovnaký záver vyplýva aj nálezom Ústavného súdu SR, sp.zn. I. ÚS 549/2015 zo dňa 16.03.2016, ako aj ďalších rozhodnutí a súdnej praxe. Poukázal na to, že žalovaná 1/ ktorá v čase uzavretia zmluvy bola osobou vyššieho veku, nemala žiadnu pochybnosť, že by k uzavretiu kúpnej zmluvy malo dôjsť v rozpore so zákonom, najmä s prihliadnutím na to, že vo veci konal za predávajúceho starosta obce. Uzavrela zmluvu v dobrej viere, že nehnuteľnosti nadobudla do svojho trvalého vlastníctva opodstatnene a zákonným spôsobom. O dobromyseľnom nadobudnutí bola počas celej doby presvedčená a tieto previedla na tretiu osobu p. F., ktorý tieto pozemky nadobudol taktiež dobromyseľne. Keďže sa vyskytli problémy s vydaním stavebného povolenia, tak pozemky boli následne prevedené do vlastníctva žalovanej 1/ tak, ako to vyplýva z LV č. XXXX, kat. územie C., kde bol povolený vklad 28.11.2016 pod číslom V10584/2016. Vlastníctvo žalovanej 1/ podľa aktuálneho stavu nie je teda založené na kúpnej zmluve zo dňa 23.11.2010, ale sú tu ďalšie kúpne zmluvy založené na dobromyseľnosti ich účastníkov. Žalovaná 1/ v roku 2019 následne previedla darovacou zmluvou pozemok parcel. č. XXX/X na svojho príbuzného J. A., kde na LV č. XXXX je vyznačená plomba, na základe V7111/2019 a to v čase, kedy vlastníctvo žalovanej nebolo nijakým spôsobom spochybnené. Napriek tomu, že neplatnosť kúpnej zmluvy spôsobil výlučne žalobca svojím úmyselným konaním s trestnoprávnymi následkami, tak v žalobe poukazuje na absolútnu neplatnosť tejto zmluvy, na základe tohto by teda žalovaná 1/ určovacou žalobou sa nestala vlastníčkou nehnuteľností. Žalovaná 1/ poukazuje na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj rozhodnutie Ústavného súdu

ČR, sp.zn. II. ÚS 42/94. Poukázala na to, že konanie žalobcu pri uzavretí kúpnej zmluvy napĺňa znaky viacerých trestných činov, za ktoré bol právoplatne odsúdený a zaviazaný k náhrade škody, ktorú spôsobil. Žalobca v žalobe sleduje ako sa zbaviť povinnosti náhrady škody na základe neplatnej kúpnej zmluvy, k uzavretiu ktorej došlo trestnou činnosťou žalobcu, a tak jeho konanie napĺňa znaky ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaná 1/ poukázala teda na to, že žalobca nemá aktívnu vecnú legitímáciu k podaniu žaloby, a táto ani nespĺňa požiadavky podľa § 137 písm. c) CSP, vrátane nepreukázania naliehavého právneho záujmu. Z obsahu žaloby je zrejmé, že žalovaný 2/ nemá pasívnu vecnú legitímáciu v spore a nárok žalovaného 2/, ako náhrada za sporné pozemky vo výške 70. 700,- eur je priznaný trestným rozsudkom. Túto povinnosť náhrady sa snaží žalobca zmeniť určovacou žalobou na ujmu žalovanej 1/, ktorá vlastníctvo k nehnuteľnostiam nadobudla dobromyseľne, recipročne za svoje pozemky, ktoré previedla predtým na obec. Žalobný návrh žalobcu je tzv. „fingovaná žaloba“, ktorou sa žalobca snaží zbaviť svojej povinnosti náhrady škody vo výške 70. 700,- eur na ujmu vlastníckeho práva žalovanej 1/ k sporným nehnuteľnostiam. Na základe všetkých týchto skutočností žalovaná 1/ žiadala žalobu zamietnuť a priznať náhradu trov konania.

4. Žalovaný 2/ vo vyjadrení uviedol, že v roku 2016 zistil, že v súvislosti s prevodom nehnuteľností na žalovanú 1/ podľa kúpnej zmluvy zo dňa 23.11.2010 V9622/10 došlo k falšovaniu listín súvisiacich s týmto prevodom, z dôvodu čoho podal dňa 07.11.2016 oznámenie o podozrení zo spáchania trestného činu. Podľa rozsudku OS ZA, sp.zn. 35T/25/2018 zo dňa 11.12.2019 bol žalobca uznaný za vinného zo spáchania zločinu podvodu a prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky a zároveň mu súd uložil povinnosť nahraďiť poškodenej strane obci Hôrky škodu vo výške 70. 700,- eur. Nie je pravdou, že pri uplatňovaní svojich práv k nehnuteľnostiam je žalovaný 2/ pasívny a ani nie je pravdou tvrdenie, že má záujem o zaplatenie sumy 70. 700,- eur, ako aj o pozemky. Žalovaný 2/ sa ešte pred podaním trestného oznámenia snažil kontaktovať žalovanú 1/ s návrhom mimosúdne usporiadať predmetnú vec a vyzval ju na vrátenie nehnuteľnosti do vlastníctva žalovaného 2/. Žalovaná 1/ nereagovala a snažila sa prevodom zbaviť nehnuteľností. Žalovaný 2/ zabránil tomu, aby došlo k ďalšiemu prevodu, keď požiadal Okresný úrad Žilina, katastrálny odbor o vyznačenie poznámky na LV č. XXXX ohľadom prebiehajúceho trestného konania. Následne v roku 2019 sa pokúšala žalovaná 1/ nehnuteľnosti previesť na tretiu osobu a keď to žalovaný 2/ zistil, tak podal návrh na OS Žilina o vydanie neodkladného opatrenia. OS Žilina vydal neodkladné opatrenie, č.k. 42C/64/2019-36 zo dňa 03.09.2019 v dôsledku čoho sa prevod nezrealizoval. Dňa 12.02.2020 žalovaný 2/ naposledy písomne vyzval žalovanú 1/ na vrátenie nehnuteľnosti, ale táto nereagovala. Ďalej žalovaný 2/ uviedol, že sa nemôže stotožniť s tvrdením žalobcu, že pozemky sú stále vo vlastníctve žalovaného 2/, pretože tieto sú vo vlastníctve žalovanej 1/ a iba ona má právo s nimi nakladať, a len na základe právoplatného rozhodnutia súdu sa môže dosiahnuť opak. Nemožno v súčasnej dobe predvídať a povedať, ako súd na základe vykonaného dokazovania rozhodne. Žalovaný 2/ konal správne, keď sa obrátil na orgány činné v trestnom konaní potom, ako sa dozvedel o uvedenom protiprávnom konaní. Žalovaný 2/ poukázal na to, že celú situáciu zavinil žalobca svojim protiprávnym a nezákonným konaním ako starosta obce, za čo by mal v plnom rozsahu niesť zodpovednosť a je plne v dispozícii žalovaného 2/, ako sa rozhodne danú vec ďalej riešiť.

5. Na pojednávaní dňa 11.11.2020 žalobca uviedol, že trvá na podanej žalobe a poukázal na to, že vo veci náhrady škody v trestnom konaní už bolo rozhodnuté aj podľa uznesenia KS v Žiline, č.k. 3T/31/2020-438 zo dňa 21.05.2020 a krajský súd vychádzal z totožných dôvodov, ako okresný súd. V otázke naliehavého právneho záujmu a aktívnej vecnej legitímácie žalobcu uviedol, že žalobca je osobou, ktorá bola právoplatne odsúdená v rámci trestného konania, kde bola riešená aj otázka náhrady škody. Podľa rozhodnutia krajského súdu, tento vo výške náhrady škody rozhodol preto tak, ako rozhodol, lebo vychádzal z aktuálneho stavu na liste vlastníctva, kde je ako vlastníčka zapísaná žalovaná 1/. Vzhľadom na to, že pri nároku na náhradu škody alebo pri výške náhrady škody zohráva dôležitú úlohu aj tá skutočnosť, že po právnej stránke vlastníkom daného pozemku je obec Hôrky, ktorá má v súčasnosti nárok na zaplatenie sumy 70. 700,- eur od žalobcu a zároveň de iure je vlastníkom pozemkov, takže má nárok na dve plnenia z jedného titulu, jednak z titulu nároku na náhradu škody, ale zároveň má aj pozemok. Keďže aj okresný aj krajský súd v trestnej veci rozhodol na základe aktuálneho zápisu na LV, tak je potrebné zmeniť tento stav, aby žalobca mal možnosť domáhať sa prípadnej obnovy konania v trestnom konaní vo vzťahu k náhrade škody, nakoľko sa menia rozhodné skutočnosti, z ktorých okresný aj krajský súd pri odsudzujúcom rozhodnutí vychádzali. Na základe tohto je žalobca aktívne vecne legitímovaný na podanie žaloby, a má aj naliehavý právny záujem, aby súd v tejto veci

rozhodol. Táto žaloba bola podaná z dôvodu, že žalovaný 2/ doposiaľ takúto žalobu nepodal, teda sám sa nedomáhal svojho nároku.

6. Na pojednávaní 11.11.2020 žalovaná 1/ uviedla že nesúhlasí s tým, že by žalobca mal naliehavý právny záujem tak, ako to uviedol. Naliehavý právny záujem je osvedčenie na právo podať určovací žalobu a žalovaná poukazuje na to, že žalobca nebol účastníkom predmetnej kúpnej zmluvy a účastníkom boli žalovaná 1/ a žalovaný 2/ ako obec. Aktuálny stav je taký, že vlastníkom nehnuteľností je žalovaná 1/ a nie obec Hôrky. Na základe tohto žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na takomto určení a to aj z pohľadu toho, že tu existuje právoplatné rozhodnutie Krajského súdu v Žiline vo vzťahu k náhrade škody, na ktorý má nárok žalovaný 2/ proti žalobcovi. Je tu teda nárok na zaplatenie sumy 70. 700,- eur a táto škoda bola spôsobená trestným činom žalobcu. Žalobca spáchal trestný čin a zavinil, že bola spôsobená škoda a túto škodu bol zaviazaný zaplatiť žalovanému 2/. Žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný a nemá naliehavý právny záujem na takomto určení. Zmluva, ktorá bola uzavretá medzi žalovanými 1/ a 2/ nie je absolútne neplatná, ale ide o riadne uzavretú zmluvu. Pokiaľ ide o podpis, tak toto bolo riešené v katastrálnom konaní, ktoré nebolo napadnuté. Sú teda splnené podmienky na zamietnutie žaloby z dôvodu, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný v konaní a nie je splnená ani podmienka naliehavého právneho záujmu a žalovaná 1/ nadobudla nehnuteľnosti na základe riadne a platne uzavretej kúpnej zmluvy a počas celej doby bola dobromyseľná.

7. Žalovaný 2/ zotrval na písomnom vyjadrení.

8. Na základe dokazovania, ktoré bolo vykonané oboznámením listinných dôkazov:

- výpisu z listu vlastníctva č. XXXX,
- rozsudku Okresného súdu Žilina, sp.zn. 35T/25/2018 zo dňa 11.12.2019
- uznesenia Krajského súdu v Žiline, č.k. 3To/31/2020-438 zo dňa 21.05.2020,
- výzvy na vrátenie nehnuteľnosti,

mal súd zistený nasledovný skutkový stav:

9. Podľa výpisu z LV č. XXXX, katastrálne územie C., bolo zistené, že je zapísaná parcela registra C, parcel. č. XXX/X, záhrada o výmere 534 m² a parcely registra E, parcel. č. XXX/X, orná pôda o výmere 134 m² a parcel. č. XXX/X, orná pôda o výmere 200 m² a ako výlučná vlastníčka podiel 1/1 je zapísaná žalovaná 1/.

10. Podľa rozsudku Okresného súdu Žilina, sp.zn. 35T/25/2018 zo dňa 11.12.2019 bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného zo skutku tak, ako je uvedený vo výroku, čím spáchal zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a), písm. c) Trestného zákona a prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona. Zároveň obžalovanému bola uložená povinnosť nahradiť poškodenému obci Hôrky škodu vo výške 70. 700,- eur. Podľa skutku vyplýva, že išlo o prevod nehnuteľností, kat. územie C., parcely EKN, parcel. č. XXX/X, XXX/X, XXX a XXX v prospech E. F., K. E., v dôsledku čoho bola spôsobená obci Hôrky škoda vo výške 70. 700,- eur. Podľa uznesenia Krajského súdu v Žiline, č.k. 3To/31/2020-438 zo dňa 21.05.2020 podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného bolo zamietnuté, pretože nie je dôvodné. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 21.05.2020.

11. Podľa výzvy na vrátenie nehnuteľností zo dňa 12.02.2020 žalovaný 2/ vyzval žalovanú 1/, aby v lehote do 7 dní od doručenia previedla predmetné nehnuteľnosti L. XXX/X, M. XXX/X a M. XXX/X, zapísané na LV č. XXXX, kat. územie C., späť na obec Hôrky.

12. Žalobca ďalej v konaní predložil zápisnice o výsluchu svedkov v konaníČVS:ORP-1293/3-VYS-ZA-2016, návrh poškodeného na zaistenie majetku zo dňa 21.08.2019.

13. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

14. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

16. Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

17. Žalobca podal v konaní žalobu, v ktorej sa domáhal určenia, že žalovaný 2/ je vlastníkom v podiele 1/1 nehnuteľností kat. územia C., zapísané na LV č. XXXX, ako pozemky registra C, parcel. č. XXX/X, záhrada o výmere 534 m² a registra E, parcel. č. XXX/X, orná pôda o výmere 134 m² a parcel. č. XXX/X, orná pôda o výmere 200 m² s tým, že ako vyplýva z aktuálneho výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, tak výlučnou vlastníčkou podiel 1/1 týchto nehnuteľností je žalovaná 1/. Žalobca v žalobe a počas konania uviedol, že bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 35T/25/2018, ktorým bol zároveň zaviazaný zaplatiť žalovanému 2/ náhradu škody, ako poškodenému vo výške 70. 700,- eur, čo má predstavovať hodnotu uvedených pozemkov, o ktoré žalovaný 2/ prišiel. Žalobca argumentoval tým, že pozemky naďalej stále existujú a na ich navrátenie žalovanému 2/ je potrebné len súdne rozhodnutie. Zároveň uviedol, že aj keď na liste vlastníctva sú pozemky zapísané na žalovanú 1/, ako vlastníčku, tak de iure sú vo vlastníctve žalovaného 2/ a pokiaľ bude žalovaný 2/ určený ako vlastník pozemkov, tak bude vyriešená aj otázka postavenia žalobcu ako prípadného dlžníka žalovaného 2/, čo bude mať vplyv pri určovaní výšky škody v trestnom konaní. Zároveň žalobca uviedol že za súčasného stavu žalovaný 2/ má právo na dve plnenia z jedného právneho titulu, jednak ako náhradu škody na základe trestného rozsudku a jednak má právo domáhať sa určenia vlastníckeho práva k predmetným pozemkom, kde ako predbežná otázka bude riešená absolútna neplatnosť zmluvy uzavretej medzi žalovanou 1/ a žalovaným 2/. Žalovaná 1/ v konaní žiadala žalobu zamietnuť, poukazovala na to, že jednak žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na určovacej žalobe, a taktiež nie je splnená podmienka aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 2/. Žalovaná 1/ poukazovala na to, že samotný žalobca nebol účastníkom kúpnej zmluvy, ktorá bola uzavretá medzi žalovanou 1/ a žalovaným 2/, hoci žiada, aby ako predbežná otázka bolo rozhodnuté o absolútnej neplatnosti tejto kúpnej zmluvy. Zároveň žalovaná 1/ poukazovala na právoplatné rozhodnutie v trestnom konaní, kde bol žalobca zaviazaný zaplatiť žalovanému 2/ náhradu škody vo výške 70. 700,- eur a táto škoda bola spôsobená trestným činom žalobcu. Zároveň pokiaľ žalobca žiada, aby zmluva uzavretá medzi žalovanými 1/ a 2/ bola určená za absolútne neplatnú, tak je tu rozpor s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

18. Súd vychádzal z výsledkov dokazovania a dospel k takému záveru, že sú splnené podmienky, aby bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá, a to jednak z dôvodov, že žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na určovacom výroku tak, ako to predpokladá § 137 písm. c) CSP, jednak nie je splnená podmienka aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a výkon práva žalobcu, ktorý sa domáha určenia neplatnosti právneho úkonu je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

19. Súd v konaní vychádzal z toho, že žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 35T/25/2018 zo dňa 11.12.2019 uznaný za vinného zo spáchania zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a), c) Trestného zákona a z prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona. Zároveň žalobcovi bola uložená povinnosť nahradiť poškodenej strane- obci Hôrky škodu vo výške 70. 700,- eur. Podľa uznesenia Krajského súdu v Žiline, č.k. 3To/31/2020-438 zo dňa 21.05.2020 bolo odvolanie žalobcu zamietnuté, pretože nie je dôvodné. Z predložených rozhodnutí v trestnom konaní vyplýva, že skutkom bolo konanie žalobcu ako starostu obce Hôrky, ktoré sa týkalo uzavretia zmluvy o prevode nehnuteľností, kat. územie C., EKN parcel. č. XXX/X, XXX/X, XXX a XXX v prospech žalovanej 1/, E. F., K. E.. Žalobca v konaní uvádzal, že pozemky tak, ako je predmet konania CKN XXX/X a EKN XXX/X a XXX/X boli pôvodne v katastri evidované ako pozemky, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 23.11.2010, pri uzatváraní ktorej žalobca sa dopustil trestného činu tak, ako je špecifikovaný v trestnom rozsudku a tieto skutkové tvrdenia žalovaní 1/, 2/ nepopreli.

20. Dôvodom na zamietnutie žaloby bolo jednak to, že žalobca nespĺňa podmienku naliehavého právneho záujmu podľa § 137 písm. c) CSP na určovacej žalobe, podľa ktorej sa domáhal toho, aby súd určil, že vlastníkom podielu 1/1 pozemkov CKN XXX/X a EKN XXX/X a XXX/X je obec Hôrky, ako žalovaný 2/. Súd vychádzal z toho, že žalobca má naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Prívlastok naliehavý chápeme tak, že právny záujem má dostatočnú intenzitu. Naliehavosť sa prejaví v tom, že určovací rozsudok bude pre žalobcu podstatným spôsobom užitočný. Naliehavý právny záujem musí žalobca preukázať, pokiaľ nevyplýva z osobitného právneho predpisu. Povinnosť žalobcu preukázať naliehavý právny záujem znamená aj to, že žalobca je povinný uviesť v žalobe skutkové tvrdenia o tom, že naliehavý právny záujem je daný. Na preukázanie týchto tvrdení je povinný navrhnúť dôkazy. Žalobca v konaní odôvodňoval naliehavý právny záujem tak, že v prípade, ak žalobe bude vyhovené a žalovaný 2/ bude určený za vlastníka pozemkov, tak to bude mať vplyv na náhradu škody, ktorú bol zaviazaný zaplatiť žalobcu žalovanému 2/ v trestnom konaní, a ktorá bola určená vo výške hodnoty pozemkov. Súd sa nestotožnil s tým, že tieto tvrdené skutočnosti sú naliehavým právnym záujmom, na základe ktorého by žalobca spĺňal podmienky § 137 písm. c) CSP. Súd dospel k takému záveru, že pri určení vlastníckeho práva v prospech žalovaného 2/ nemôže dôjsť k žiadnej zmene právneho postavenia žalobcu, že právo žalobcu nie je neisté alebo ohrozené a vyhovujúcim určovacím rozsudkom táto neistota alebo ohrozenie nebudú odstránené. Žalobca bol právoplatne uznaný za vinného trestným rozsudkom, ktorým bol aj právoplatne zaviazaný zaplatiť náhradu škody. Určenie vlastníckeho práva k pozemkom tak, ako je predmet konania, bude mať za následok zmenu právneho postavenia žalovanej 1/ a žalovaného 2/, ale nemá za následok, že by došlo k zmene právneho postavenia u žalobcu tak, ako to predpokladá výklad citovaného § 137 písm. c) CSP, a teda žalobca nesplnil svoju povinnosť a nepreukázal naliehavý právny záujem na určovacej žalobe a z týchto dôvodov súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

21. Ďalším z dôvodov zamietnutia bol nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom tohto hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide. (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/192/2004). V konaní súd vychádzal z citovaného rozhodnutia a dospel k takému záveru, že žalobca nie je účastníkom hmotno-právneho vzťahu a nie je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia, a tak ani nemôže spĺňať podmienku aktívnej vecnej legitímácie. Žalobca v konaní sa domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v prospech žalovaného 2/ s tým, že aktuálne je ako vlastníčka týchto pozemkov zapísaná žalovaná 1/. Žalobca zároveň žiadal ako predbežnú otázku určiť neplatnosť kúpnej zmluvy zo dňa 23.11.2010, ktorej žalobca nebol účastníkom, ale táto zmluva bola uzavretá medzi žalovanými 1/ a 2/. Na základe takéhoto skutkového stavu je zrejmé, že žalobca nemá žiadne hmotno-právne oprávnenie, na základe ktorého by mal právo domáhať sa určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v prospech žalovaného 2/, a tak aj z týchto dôvodov, z nedostatku aktívnej vecnej legitímácie, súd žalobu zamietol.

22. Súd zároveň zamietol žalobu aj s poukázaním na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a poukázaním na rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 42/94, podľa ktorého „ak sa neplatnosti právneho úkonu dovoláva ten, ktorý túto neplatnosť spôsobil, ide o výkon práva proti dobrým mravom podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého nikto nesmie mať výhodu z vlastnej nepoctivosti.“ Na základe vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, čo vyplynulo aj zo samotnej žaloby, že žalobca žiadal ako predbežnú otázku určiť neplatnosť kúpnej zmluvy zo dňa 23.11.2010, na základe ktorej došlo k prevodu nehnuteľností na žalovanú 1/ a následne žiadal určiť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v prospech žalovaného 2/. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania

a zo samotnej žaloby a pripojeného trestného rozsudku, tak bol to žalobca, ktorý bol uznaný za vinného zo spáchania zločinu podvodu a prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky a podľa skutkového vymedzenia tejto trestnej činnosti sa dopustil práve pri uzatváraní predmetnej kúpnej zmluvy zo dňa 23.11.2010, na základe ktorej vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam nadobudla žalovaná 1/, a ktorú žiadal žalobca určiť za absolútne neplatnú podľa § 39 a § 40 Občianskeho zákonníka. Na základe tohto je teda zrejmé, že žalobca sa domáhal určenia neplatnosti, ktorú sám svojím konaním spôsobil, a tak v zmysle citovaného rozhodnutia možno konštatovať, že takýto výkon práva je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože nikto nemôže mať výhodu z vlastnej nepoctivosti, a tak aj z týchto dôvodov súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

23. Súd sa zároveň stotožnil s tvrdením žalovanej 1/, že v danom prípade ide len o účelovú a fingovanú žalobu, ktorou sa samotný žalobca snaží zbaviť svojej povinnosti náhrady škody, na ktorú bol zaviazaný právoplatným trestným rozsudkom. Pokiaľ žalobca uvádzal, že u žalovaného 2/ dochádza k dvojakému plneniu na základe jedného právneho dôvodu, a to jednak plnenie titulom náhrady škody, ktorú je povinný zaplatiť žalobca a jednak má právo žalovaný 2/ sa domáhať aj určenia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, tak súd sa s týmto nestotožnil. Žalobca bol zaviazaný zaplatiť náhradu škody vo výške 70. 700,- eur na základe právoplatného odsudzujúceho trestného rozsudku z dôvodu, že sa dopustil trestnej činnosti, kde poškodeným bola obec Hôrky. Zároveň pokiaľ ide o určenie vlastníckeho práva, ide o právny vzťah medzi žalovanou 1/ a žalovaným 2/ bez akéhokoľvek vzťahu k právam a povinnostiam žalobcu. Žalobca ako jediný dôvod na podanie žaloby uvádzal len zmenu rozhodnutia o náhrade škody v trestnom konaní a práve súd vychádzal z takéhoto odôvodnenia žaloby, keď konštatuje, že v danom prípade ide len o účelovú žalobu, ktorú podal žalobca s účelom vyhnúť sa plneniu povinnosti, ktorá bola určená na základe právoplatného rozhodnutia súdu.

24. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, súd žalobu, ktorá bola podaná nedôvodne, v celom rozsahu zamietol.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Žalovaní 1/ a 2/ mali vo veci plný úspech, keďže súd žalobu v celom rozsahu zamietol a tak žalovaným 1/ a 2/ bola priznaná náhrada trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Žiline.

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).